

Αξιοποιώντας το λογοτεχνικό βιβλίο στην εκπαιδευτική πράξη: Οδηγίες και κατευθύνσεις

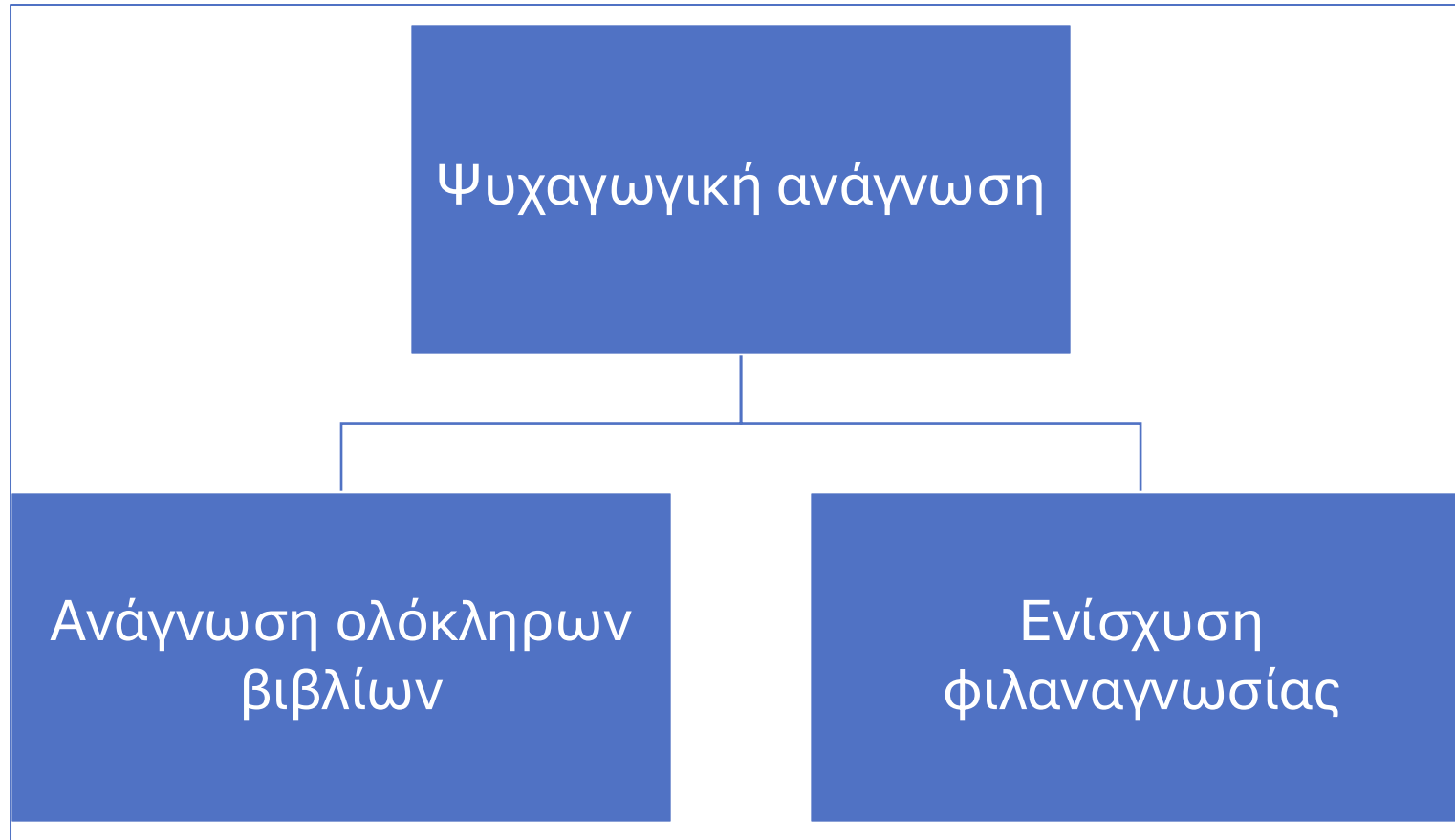
Θανάσης Γιαννίκας
agiannikas@iep.edu.gr

Μαρία Μητσιάκη
m.mitsiaki@iep.edu.gr

Ατζέντα ενημερωτικής συνάντησης

1. Η φιλιαναγνωσία και το λογοτεχνικό βιβλίο
ως εκπαιδευτική πολιτική: Ιστορικό-Σύνδεση με ΠΣ
2. Οδηγίες/κατευθύνσεις για την εφαρμογή
της αναγνωστικής εμπειρίας
3. Εργαστήριο

Οδηγίες και κατευθύνσεις

Ανάγνωση με σκοπό την απόλαυση

Οφέλη

φαντασία, δημιουργική σκέψη,
ικανότητα επίλυσης προβλημάτων

γνωστική ανάπτυξη,
μνήμη, προσοχή, συνδέσεις

συναισθηματική νοημοσύνη,
ενσυναίσθηση, κοινωνικοποίηση

γλωσσική ανάπτυξη και
συνειδητοποίηση, γραμματισμοί

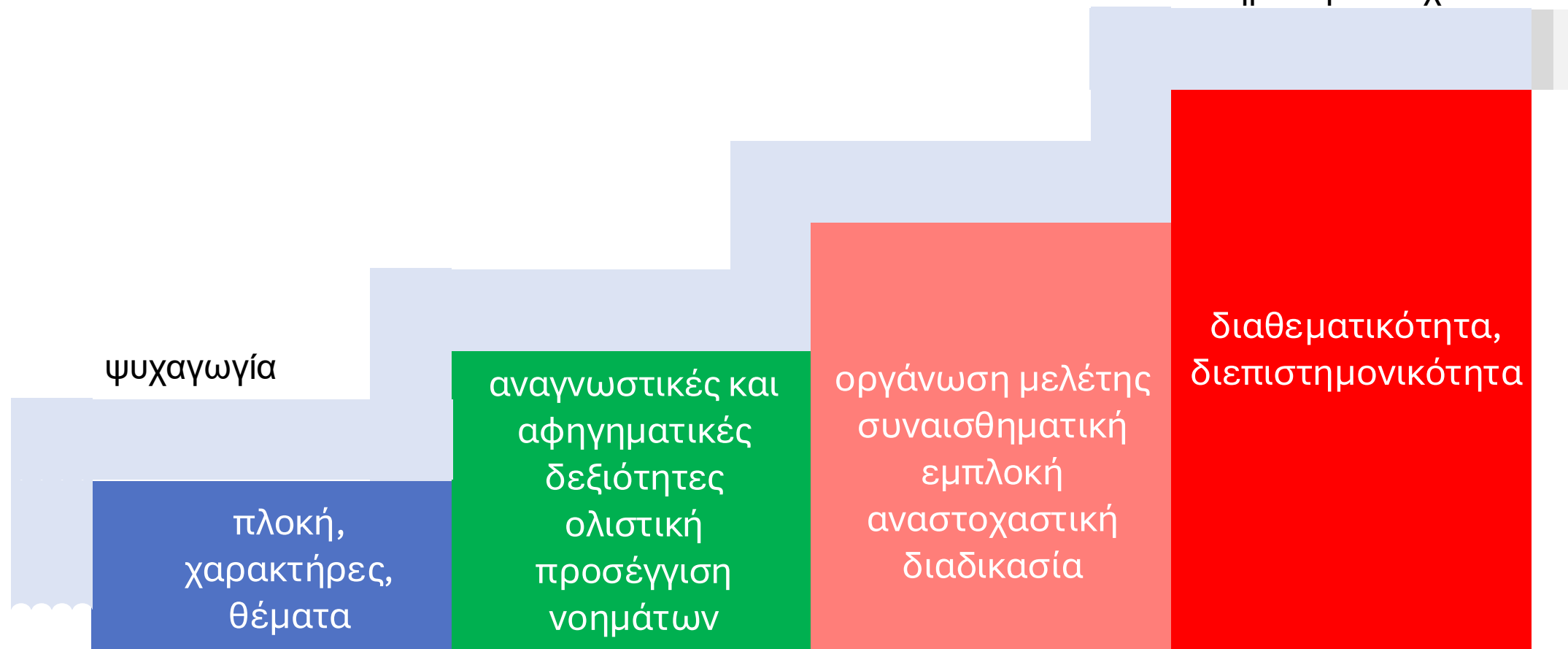
ταυτότητες, στάσεις, κριτική σκέψη

περιέργεια, διερεύνηση,
διαπολιτισμικές εμπειρίες

Chema (2018), Cremin (2020), Krashen (2004), Sullivan & Brown (2013)

Φιλαναγνωσία και ολόκληρα λογοτεχνικά βιβλία στο δημοτικό σχολείο

θετική στάση για την ανάγνωση
ακαδημαϊκή επιτυχία

Επιλογή λογοτεχνικών βιβλίων

Τάξη	Τίτλος	Συγγραφέας
Α΄	<i>Ελληνική μυθολογία</i>	
Β΄	<i>Ο μικρός πρίγκιπας</i>	Αντουάν ντε Σεντ Εξιπερί
Γ΄	<i>Παραμύθι χωρίς όνομα</i>	Πηνελόπη Δέλτα
Δ΄	<i>Μέγας Αλέξανδρος</i>	Νίκος Καζαντζάκης
Ε΄	<i>Μαύρη Καλλονή</i>	Άννα Σιούελ
ΣΤ΄	<i>Ο γύρος του κόσμου σε 80 μέρες</i>	Ιούλιος Βερν

Ιστότοπος

Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) είναι επιτελικός επιστημονικός και ερευνητικός φορέας που υποστηρίζει το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (ΥΠΑΙΘΑ) και τους εποπτευόμενους φορείς του σε θέματα που αφορούν στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, τη μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, τη μεταλυκειακή εκπαίδευση, την αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων, της μαθητικής διαρροής και της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, με στόχο τη διασφάλιση του δικαιώματος όλων των παιδιών στην εκπαίδευση.

Φιλαναγνωσία

ένταξη του εκτενούς/αυτοτελούς
λογοτεχνικού έργου στη σχολική
εκπαίδευση για την καλλιέργεια
της φιλαναγνωσίας

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

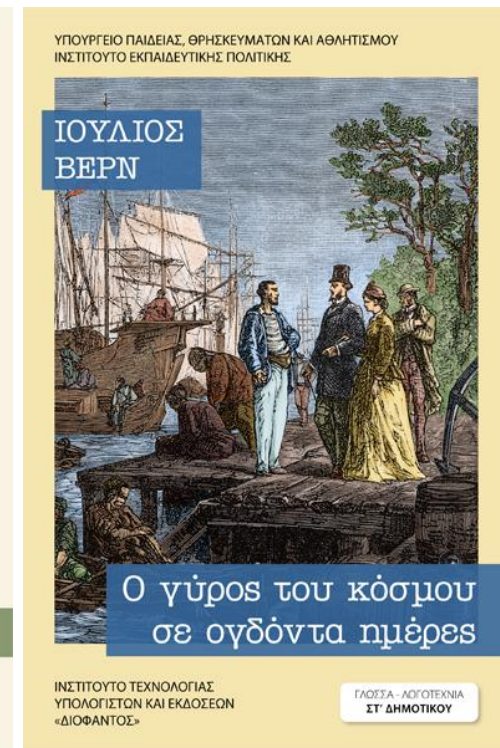
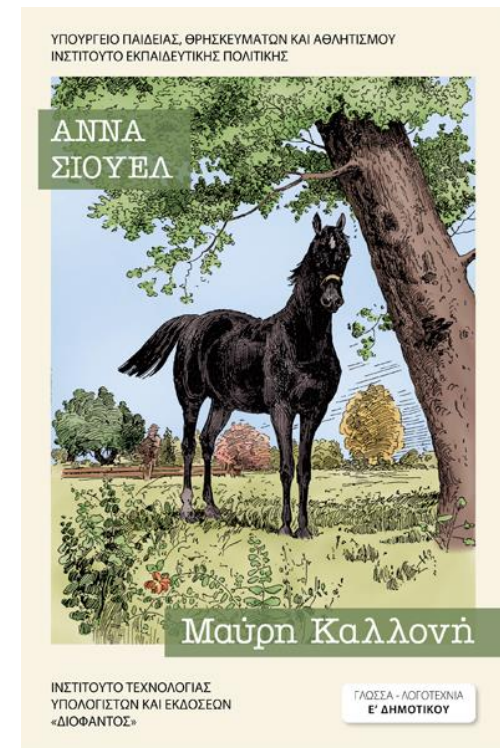
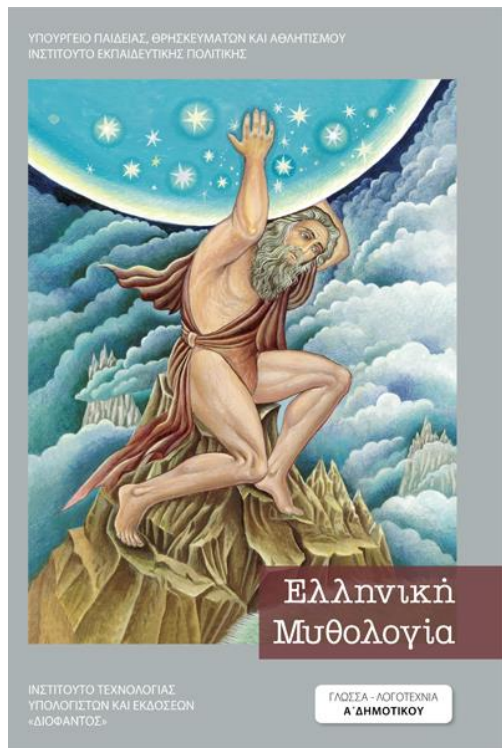
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

<https://iep.edu.gr/el/logotexniko-vivlio>

Scan me

Κριτήρια επιλογής

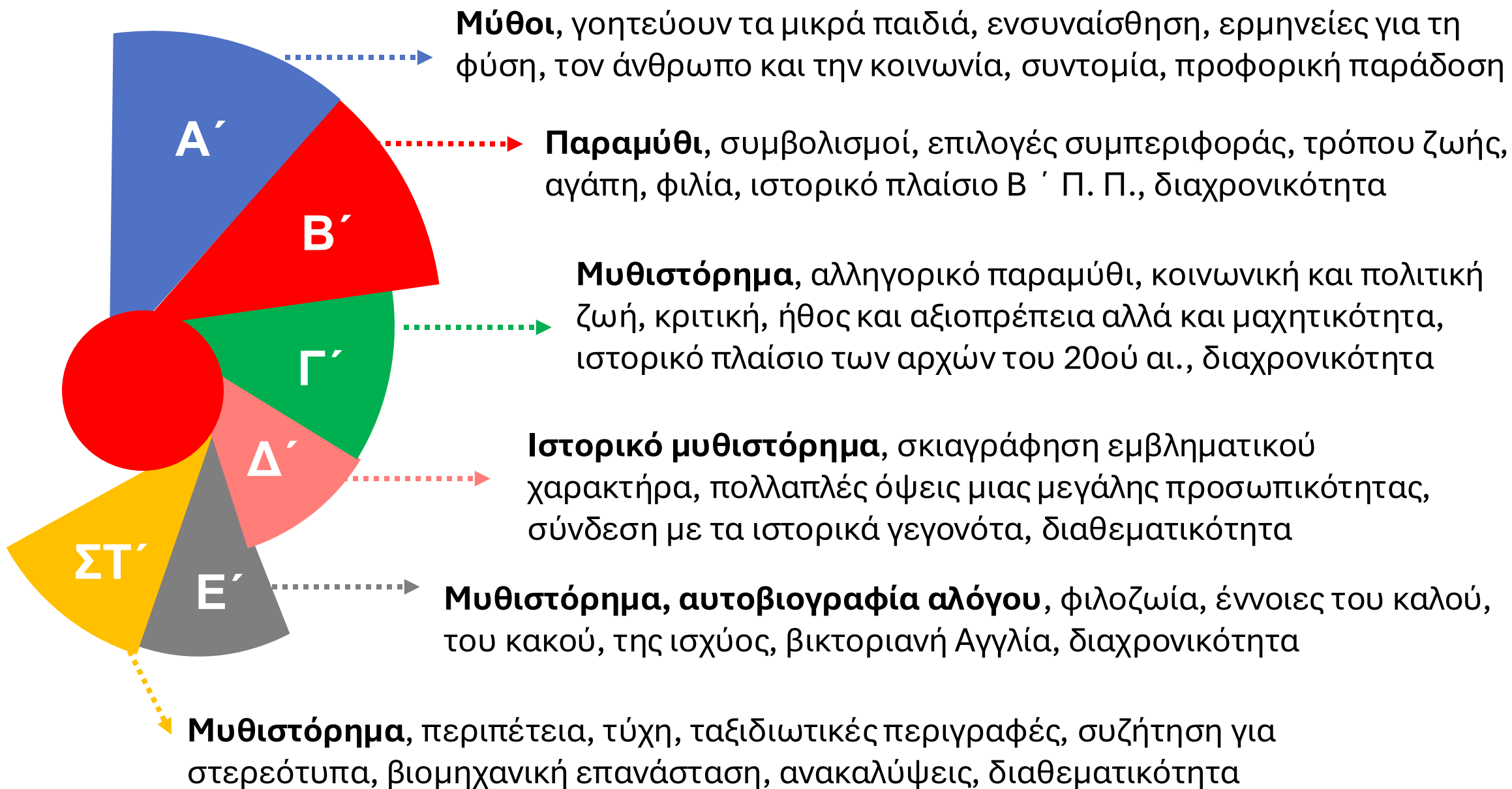
Κλασική ελληνική και ξένη λογοτεχνία

Πνευματικά δικαιώματα (!)

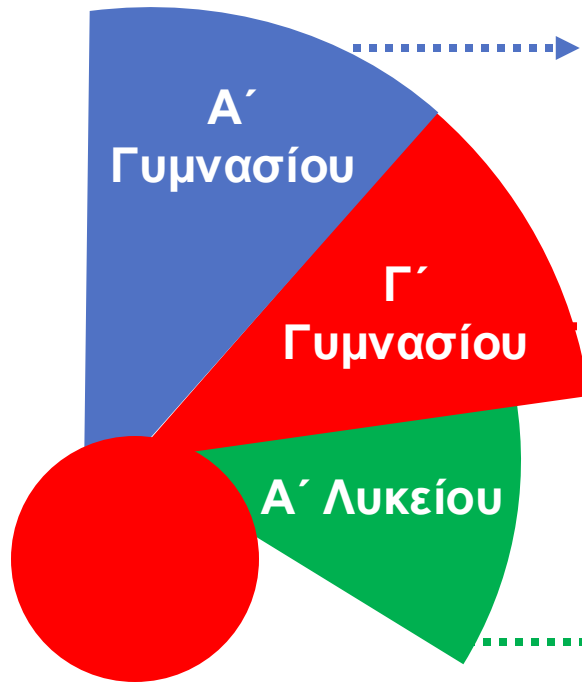
Αποφυγή στερεοτύπων

Παιδαγωγική αξία (νοήματα, διαβαθμιζόμενη δυσκολία, έκταση)

Διαφορετικά λογοτεχνικά είδη (αφήγηση, εκτενή κείμενα)

Γυμνάσιο & Λύκειο

Λόγια της πλώρης, συλλογή διηγημάτων, σχέση του ανθρώπου με τη θάλασσα, παραδοσιακά επαγγέλματα, σκληρή ζωή ναυτικών, κοινωνική αδικία, έρωτας και θάνατος, γενιά του 1880, διαχρονικότητα, διαθεματικότητα

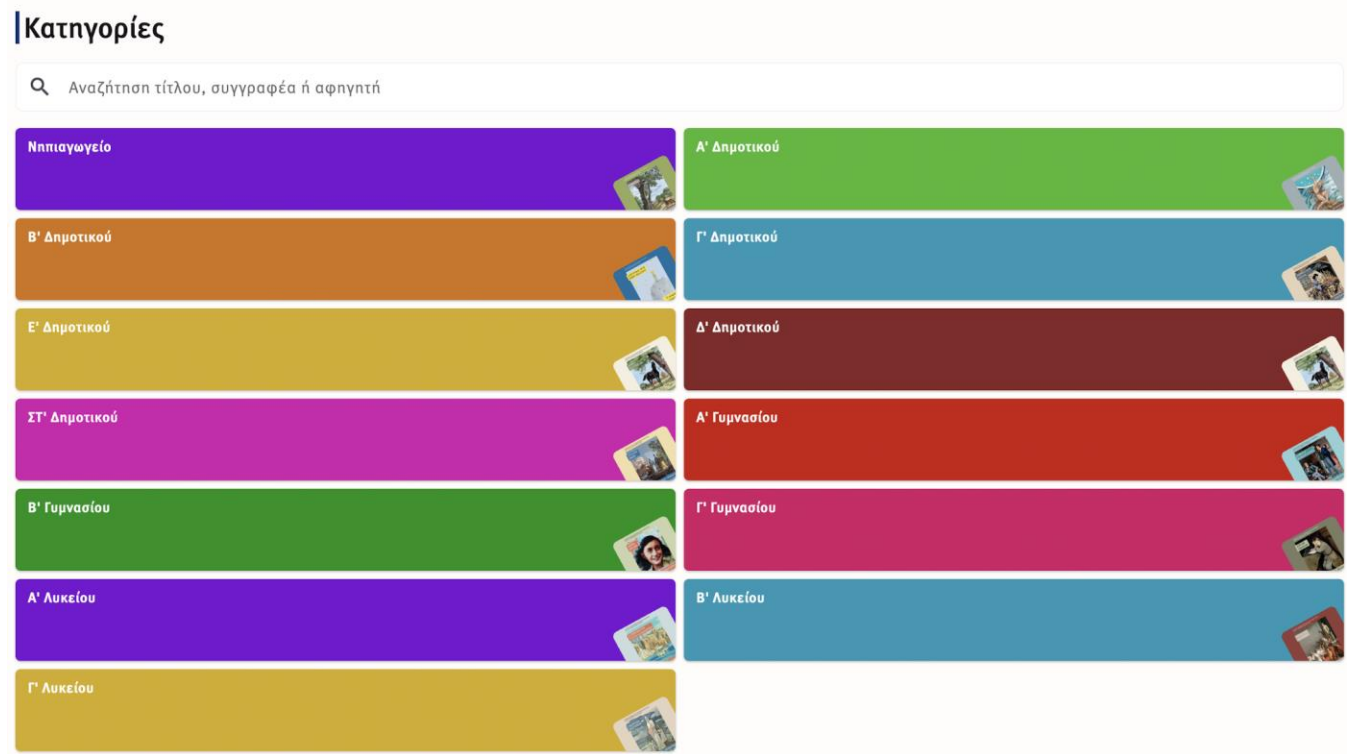
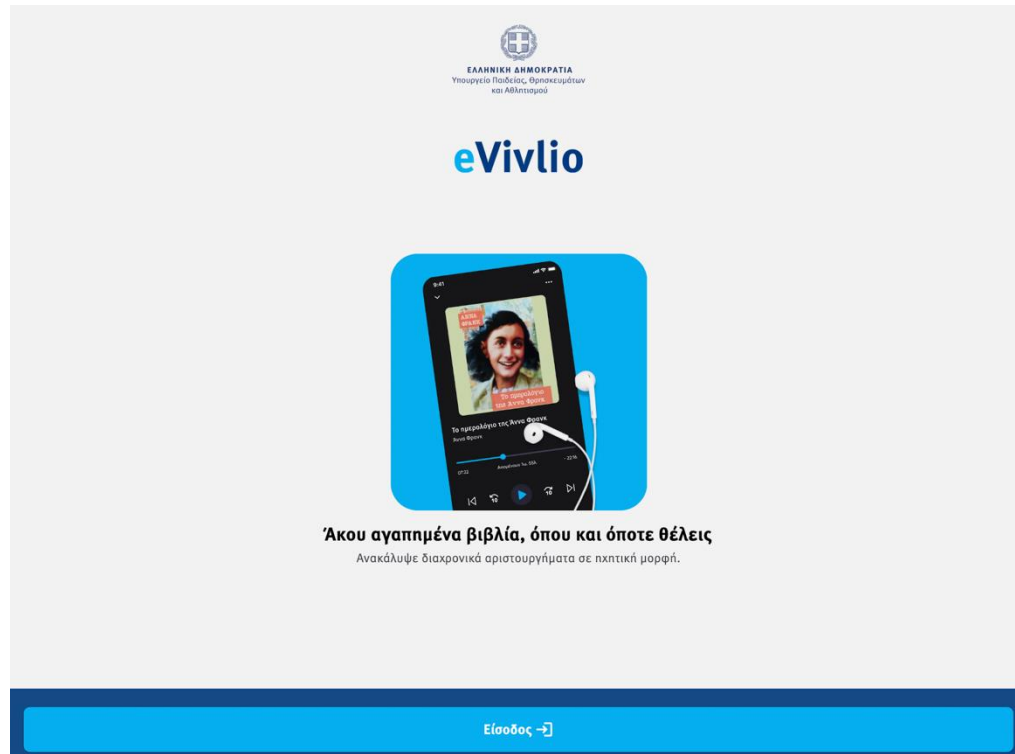
Ο Βάνκας και άλλα διηγήματα, συλλογή διηγημάτων, συνθήκες ζωής παιδιών, παιδική βιοπάλη, φτώχεια, κοινωνική ανισότητα, εκμετάλλευση ανθρώπου, αγάπη, φροντίδα, Τσαρική Ρωσία, διαχρονικότητα, διαθεματικότητα

Περηφάνεια και προκατάληψη, μυθιστόρημα, θέση της γυναίκας, θέματα φύλων, αξιοπρέπεια, κοινωνική διαστρωμάτωση, γάμος, έρωτας, συναισθήματα, Αγγλία στα τέλη του 18ου και τις αρχές του 19ου αι., διαθεματικότητα

Χωράει το αυτοτελές λογοτεχνικό βιβλίο στον χώρο της ειδικής αγωγής;

- ηχοβιβλία
- πολυτροπικότητα
- προσαρμογές
- προσβασιμότητα

eVivlio και ηχοβιβλία (audiobooks)

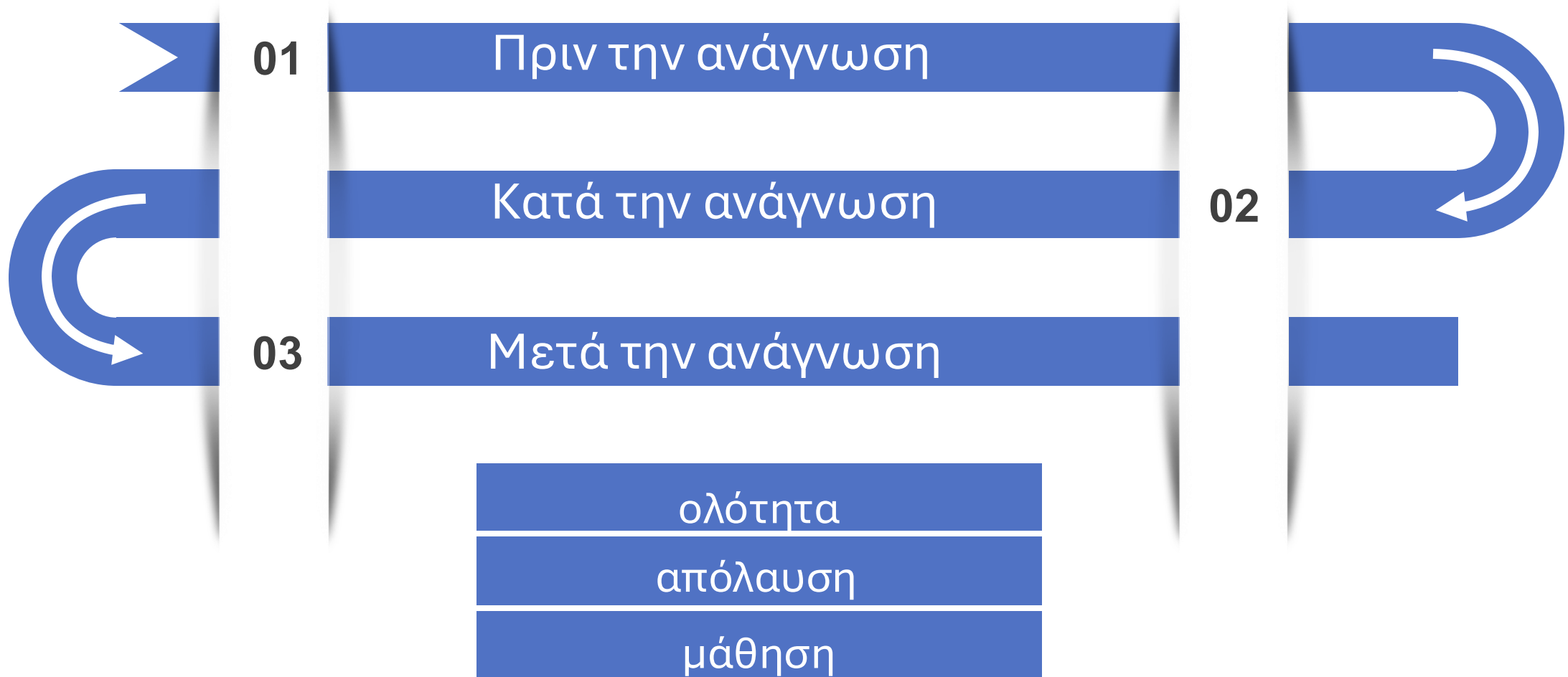

Ηχοβιβλία και ψηφιακές εφαρμογές

- ηχοβιβλία
- πολυτροπικά κείμενα μεταφορά (ταινίες, θεατρικές παραστάσεις)
- ψηφιακά εργαλεία όπως το radlet, *τοίχος των βιβλίων*
- εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης

Οργάνωση της αναγνωστικής εμπειρίας

Δραστηριότητες δημιουργίας ευνοϊκού αναγνωστικού κλίματος

Σταματώ τα πάντα και διαβάζω (D.E.A.R. - Drop Everything and Read)

Το D.E.A.R είναι ένα ανθρωπάκι που αγαπά το διάβασμα. Δίνει το σύνθημα στα παιδιά να σταματήσουν ό,τι κάνουν και να αφοσιωθούν στην ανάγνωση. Μόλις ο/η εκπαιδευτικός δείξει το αρκουδάκι και δώσει το σύνθημα, το μάθημα σταματά. Τα παιδιά παίρνουν το λογοτεχνικό τους βιβλίο και αρχίζουν την ανάγνωση. Η ανάγνωση μπορεί να γίνει ατομικά, ομαδικά, σε μικρές ομάδες ή στην ολομέλεια και διαρκεί περίπου 15 λεπτά.

Φιλαράκια ανάγνωσης

Τα παιδιά φτιάχνουν ζευγάρια και μοιράζονται την αναγνωστική εμπειρία, διαβάζοντας το ένα στο άλλο. Ενδείκνυται και παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας να διαβάζουν σε παιδιά μικρότερης ηλικίας.

Εβδομάδα Βιβλίου

Ορίζεται κάθε χρόνο μία εβδομάδα αφιερωμένη στο βιβλίο. Κατά τη διάρκειά της πραγματοποιούνται εκθέσεις βιβλίου, εκθέσεις με βιβλιοκριτικές, εικαστικά έργα των παιδιών που σχετίζονται με τα βιβλία, θεατρικά παιχνίδια, παραστάσεις κ.ά.

Βιβλιοδιαφημίσεις

Τα παιδιά σχεδιάζουν και κατασκευάζουν διαφημιστικά κείμενα (π.χ. αφίσες, τραγούδια κ.ά.) που διεγείρουν τις αισθήσεις αναφορικά με τα βιβλία. Οι αφίσες τοποθετούνται σε εμφανή σημεία και προκαλούν το ενδιαφέρον.

Δραστηριότητες γνωριμίας με λογοτεχνικά είδη

Χαϊκού και λίμερικ

Τα παιδιά δημιουργούν χαϊκού και λίμερικ με αφορμή το βιβλίο που διάβασαν.

Οπτικά ποιήματα

Τα παιδιά δημιουργούν οπτικά ποιήματα με αφορμή την ιστορία που διάβασαν.

Κόμικς και graphic novels

Τα παιδιά συνεργάζονται σε ομάδες και μετατρέπουν ένα απόσπασμα του βιβλίου σε κόμικ ή το βιβλίο σε graphic novel.

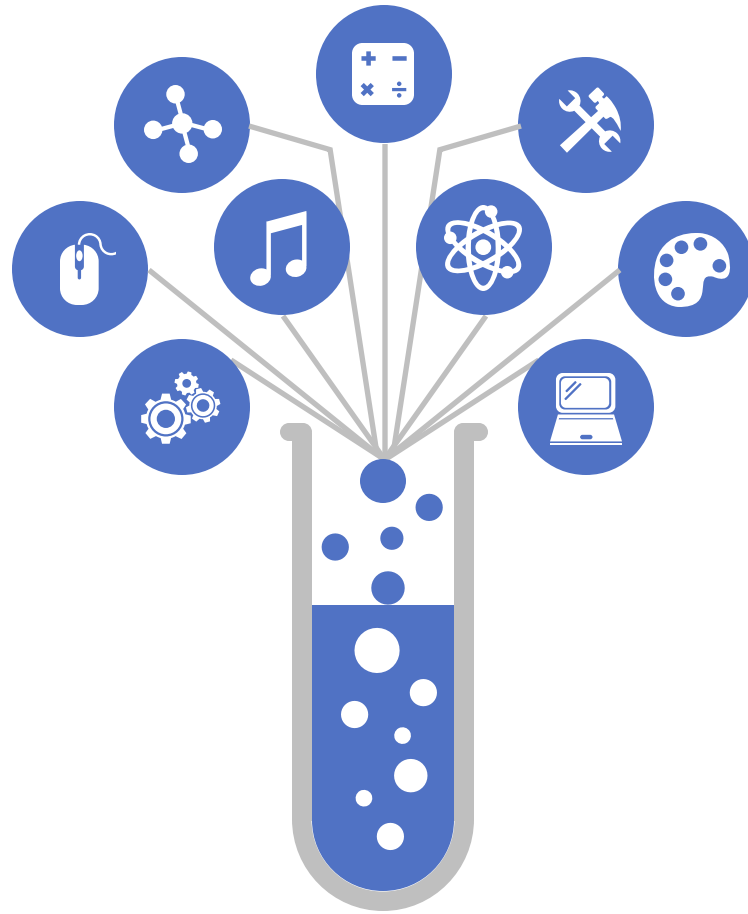
Παρουσιάσεις βιβλίων

Κάθε παιδί επιλέγει ένα βιβλίο από διαφορετικό λογοτεχνικό είδος (π.χ. μύθο, παραμύθι, βιβλίο γνώσεων κ.ά.) και το παρουσιάζει στην τάξη αναδεικνύοντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του.

Ο κύριος Dewey

Τα παιδιά γνωρίζουν μέσα από ένα παραμύθι την ιστορία του Dewey, μαθαίνουν για το σύστημα ταξινόμησης των βιβλιοθηκών και αποκτούν βασικές δεξιότητες ταξινόμησης των βιβλίων. Στη συνέχεια, αναλαμβάνουν χρέη βιβλιοθηκονόμου και ταξινομούν τα βιβλία ανάλογα με το είδος τους.

Διαθεματικότητα & Διεπιστημονικότητα

Ευχαριστούμε θερμά για τη συμμετοχή, την
παρακολούθηση και την επικείμενη στήριξη

